DOMSTOLENS DOM (ANDEN AFDELING)
AF 20. MAJ 1976 [1]

Margherita Macevicius
mod Europa-Parlamentet

Sag 66/75

Sammendrag

Tjenestemænd — søgsmål — genstand — retsakt henhørende under den interne organisationsbeføjelse — antagelse til realitetsbehandling — betingelser
(Tjenestemandsvedtægten, artikel 5, 7, 91)

En retsakt henhørende under institutionens interne organisationsbeføjelse kan kun efterprøves gennem et sagsanlæg efter tjenestemandsvedtægtens artikel 91, hvis den har krænket de rettigheder, som den pågældende nyder i henhold til nævnte vedtægts artikler 5 og 7, navnlig ved, at han forpligtes til at udøve funktioner, som ikke svarer til hans stilling og lønklasse.

For at dette er tilfældet, er det ikke tilstrækkeligt, at nævnte retsakt bevirker en hvilken som helst forandring eller endog en forringelse af den pågældendes opgaver, men det må kræves, at de tiloversblevne opgaver ligger klart under det niveau, som svarer til hans lønklasse og stilling, når hensyn tages til deres natur, betydning og omfang.

I sag 66/75

MARGHERITA MACEVICIUS, GIFT HEBRANT, tjenestemand ved Europa-Parlamentet, repræsenteret af Victor Biel, advokat i Luxembourg, med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Biel, 18a, rue des Glacis,

sagsøger,

mod

EUROPA-PARLAMENTET, repræsenteret af dets generalsekretær Hans Robert Nord som befuldmægtiget, bistået af Alex Bonn, advokat i Luxembourg, med valgt adresse i Luxembourg på advokat Bonn's kontor, 22, Côte d'Eich,

sagsøgt,

angående et søgsmål om annullation af udnævnelsen af en anden tjenestemand til reorganisator af Parlamentets bibliotek og leder af en arbejdsgruppe

1 — Processprog: Fransk.

samt angående konstateringen af en fejl, som Parlamentet har begået over for sagsøgerinden ved ikke at tage en af hende indgivet klage til følge, afsiger

DOMSTOLEN (anden afdeling)

samensat af: afdelingsformanden H. Kutscher og dommerne P. Pescatore og M. Sørensen,

generaladvokat: H. Mayras
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder og de af parterne under skriftvekslingen fremførte argumenter kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og skriftvekslingen

1. Sagsøgerinden, der er uddannet bibliotekar og indtrådte i Parlamentets tjeneste den 1. december 1967, har siden dette tidspunkt deltaget i ledelsen og forvaltningen af Parlamentets bibliotek. Den 1. januar 1973 blev hun udnævnt i lønklasse A 4 (ekspeditionssekretær).

I 1972 udnævnte Parlamentet Taylor som leder af generaldirektoratet for forskning og dokumentation, hvorunder biblioteket hører. Den 1. marts 1974 overtog Taylor mere direkte ledelsen af dette.

Taylor var kommet til den overbevisning, at der, for så vidt angår klassificeringen af bibliotekets værker, var grund til at erstatte det analytiske system, der hidtil var blevet anvendt, med decimalsystemet; til slut blev der vedtaget et kompromis, som gik ud på, at den eksisterende katalog skulle opretholdes, men at der for nye bøger og for værker, som havde særlig interesse, skulle indføres en decimalklassificering. Visse tjenestemænd, herunder sagsøgerinden, var imod denne løsning.

2. Den 23. december 1974 besluttede Parlamentets ledelse at bemyndige Taylor til at iværksætte de planlagte reformer.

I en skrivelse af 9. oktober 1974, der var stilet til sagsøgerinden, meddelte Taylor denne:

— sin hensigt til at overlade arbejdet med reorganisering af biblioteket til Reid, der var tjenestemand i lønklasse A 5, idet han understregede, at det næppe var i sagsøgerindens interesse at udføre disse opgaver i betragtning af, at hun havde udtalt sin modvilje mod de pågældende reformer;

— foreslog sagsøgeren i en vis tid at hellige sig studier over muligheden for at modernisere biblioteket ved at køre dets katalog på datamaskine;
— og fortsatte navnlig således: »Under vore samtaler har De nævnt muligheden for at fortsætte med Deres nuværende opgaver, som består i at overvåge udarbejdelsen af det analytiske katalog. Hvis De tillader, anbefaler jeg Dem indtrængende ikke at stå fast ved denne idé. Jeg anerkender Deres store erfaring på dette område, men, som jeg allerede har udtalt, vil ansvaret for kontrollen med reorganiseringen af klassifikationssystemet blive varetaget af Reid under min ledelse. Selv om jeg er sikker på, at Reid ikke vil søge udover det strengt nødvendige at gribe ind i det daglige arbejde, der udføres af personalet, som er yderst effektivt, og som beskæftiger sig med den analytiske katalog, vil det alligevel — hvis De fortsætter med at være tilknyttet denne særlige afdeling — være nødvendigt, at De retter Dem efter hans afgørelser vedrørende en fremgangsmåde, som De fortsat har en modvillig indstilling til. Som De har gentaget for mig flere gange, er Reid placeret i en lavere lønklasse end De selv; denne situation kan i sig selv skabe problemer, og jeg mener mere generelt, at denne løsning vil vise sig at være meget ubehagelig for Dem«.

I en svarskrivelse af 6. november 1974 erklærer sagsøgerinden:
— efter at have kritiseret løsningen med samtidig anvendelse af det analytiske og decimal-klassificeringssystemet, navnlig at »jeg [alligevel] bøjer mig for [beslutningen herom] uden dog at give den mit faglige samtykke«, og som følge heraf »fortsætter jeg forvaltningen og ledelsen af biblioteket«;
— at opgaven med at reorganisere biblioteket »hierarkisk og teknisk hører under min kompetence« og således ikke bør overlades til Reid, der ikke — han er uddannet kemiker- har kvalifikationer som bibliotekar, hvortil kommer, at han er lavere placeret end sagsøgerinden og kun har været i Parlamentets tjeneste i 9 måneder, medens sagsøgerinden har været ansat i 7 år;
— at det under disse omstændigheder er utilstedeligt, at hun bliver underordnet Reid;
— at hun afslår at varetage de af Taylor foreslåede studier.

3. I en skrivelse af 7. november 1974, som blev fordelt til de pågældende tjenestemænd, og som bar titlen »forslag til reorganisering af klassificeringssystemet for bibliotekets værker«, gør Taylor blandt andet følgende bemærkninger:

»... I det følgende findes en oversigt over de ændringer, som i den kommende tid skal indføres i klassificeringssystemet, samt over de fremtidige forholdsregler, som er blevet foreslået ...

... I øvrigt har vi besluttet at oprette en arbejdsgruppe bestående af 5 medlemmer. Den ledes af Reid og består i øvrigt at fru Lemmer, frk. Løj, fru Subtil og hr. Worsley. Denne gruppe ... mødes regelmæssigt, og alle de beslutninger, som den træffer, bliver underskrevet i fællesskab og udsendt til bibliotekets personale.

Gruppens mandat er i det væsentlige følgende:
a) at fastlægge en klar politik vedrørende arten af de værker, som bør findes på biblioteket;
b) at udarbejde de nødvendige uddannelsesprogrammer og sørge for, at de eventuelle psykologiske eller praktiske problemer bliver behandlet på rette måde;
c) at fastlægge det øjeblikkelige behov for boghylder og undersøge de lokale problemer, som opstår på lang sigt;
d) at fastlægge en arbejdsmåde, som gør det muligt at gennemføre en gnidningsløs overgang.«

Ved skrivelse af 21. november 1974 til Taylor protesterede sagsøgerinden mod

udnævnelsen af Reid til reorganisator og gjorde navnlig følgende gældende:

— denne beslutning er i realiteten ensbetydende med at overlade Reid »ledelsen af biblioteket«, og ved at træffe den »har man ladt hånt [om sagsøgerindens] uangribelige rettigheder under hensyn til hendes lønklasse, kvalifikationer, funktion og anciennitet«;
— Taylor har anbragt sagsøgerinden »i en uantagelig falsk situation« ved ikke at overlade hende noget andet alternativ end at underordne sig Reid eller opgive ledelsen af biblioteket;
— sagsøgerinden er således blevet berøvet sin stilling som leder og sit arbejde med reorganisering;
— hun kræver øjeblikkelig ændring af de omtvistede foranstaltninger.

I sin svarskrivelse af 25. november 1974 udtaler Taylor navnlig følgende:

»... Jeg har ikke oprettet nogen ny stilling ved biblioteket ... men har ganske enkelt udnævnt ... en arbejdsgruppe, der har til opgave at komme med forslag med henblik på reformer, som formanden for Parlamentet ... har bemyndiget mig til at iværksætte. Deres skrivelse får mig til at antage, at De måtte have ønsket at tilhøre denne arbejdsgruppe, men jeg har allerede i min skrivelse af 9. oktober gjort rede for, hvorfor jeg ikke mente, at dette var forstandigt ... I alle tilfælde påvirker den omstændighed, om man er medlem af en arbejdsgruppe eller ej, ikke på nogen måde den hierarkiske situation for nogen som helst inden for et generaldirektorat ... Bibliotekets arbejdsgruppe har ikke nogen udøvende myndighed. Den fremsætter forslag, på grundlag af hvilke jeg træffer mine afgørelser. ... Da imidlertid Deres hierarkiske stilling som A 4 ikke på nogen måde er berørt ved dannelsen af arbejdsgruppen, gælder det samme for det arbejde, som er tildelt Dem inden for biblioteket. ... De hører direkte under mig vedrørende en af sektorerne i biblioteket — kontrollen over det analytiske system — medens Reid er ansvarlig over for mig for en anden sektor, nemlig henvisnings- og informationstjenesten, samt for andre i fællesskab udførte opgaver ...«

I en skrivelse til Taylor af 15. december 1974 opretholdt sagsøgerinden sin hidtidige stillingtagen. For så vidt angår mere specielt de afsnit i den ovennævnte note af 25. november, som vedrører fordelingen af arbejdet mellem Reid og hende selv, fremsætter sagsøgerinden følgende kommentar:

»... Hvordan kan jeg være beskæftiget med kontrol af det analytiske katalog, når katalogen siden Deres reorganisering er blevet blandet og generel og ledes og overvåges af Reid ... for en udenforstående ser det ud, som om Reid og jeg selv er beskæftiget ved to uafhængige og adskilte dele af to forskellige afdelinger i biblioteket. Dette er imidlertid ikke tilfældet; siden indførelsen af nævnte reorganisering har De centraliseret alle afdelinger under Reid's ledelse, og sidstnævnte er netop blevet udnævnt til at dirigere og overvåge afdelingerne«.

4. Den 28. december 1974 indbragte sagsøgerinden en klage til Parlamentets formand i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90 og anmodede denne om »at ophæve udnævnelserne« af Reid til varetagelse af reorganiseringen og ledelse af arbejdsgruppen samt »anvise mig disse opgaver«.

Den 5. maj 1975 afviste formanden for Parlamentet klagen.

5. Den 31. juli 1975 anlagde sagsøgerinden den foreliggende sag.

6. På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten besluttede Domstolen (anden afdeling) at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse. Afdelingen anmodede parterne om skriftligt at besvare visse spørgsmål inden for en frist, der udløb inden retsmødet, samt Parlamentet om at fremlægge visse dokumenter inden for samme frist.

II — Parternes påstande

Sagsøgerinden nedlægger navnlig følgende påstand:

»Det udtales, at udnævnelsen af Reid til både at varetage opgaverne som reorganisator af Parlamentets bibliotek og ledelsen af arbejdsgruppen vedrørende reorganisering gør sagsøgerinden uret, og det statueres, at den er ulovlig og som følge heraf skal annulleres;

det udtales, at Parlamentet har begået en fejl ved ikke at tage fru Macevicius' klage til følge . . .;

sagsøgte dømmes til at bære sagsomkostningerne«.

I sin replik har sagsøgerinden præciseret »rækkevidden af sine påstande« og i øvrigt udtalt, at hun ligeledes principielt modsætter sig at være undergivet Reid's ordrer, samt at hun desuden imødegår Taylor's skrivelse af 9. oktober 1974, i det omfang det i denne pålægges sagsøgerinden »at overtage en ikke-eksisterende stilling i en ikke-eksisterende komputerafdeling«.

Europa-Parlamentet nedlægger påstand om, at sagen afvises, subsidiært at den savner grundlag, samt om, at der vedrørende sagsomkostningerne må blive statueret i overensstemmelse med gældende bestemmelser. I sin duplik erklærer Parlamentet i øvrigt med hensyn til de ovenfor nævnte udtalelser i replikken, at det »modsætter sig en eventuel ændring af grundlaget for sagen, som må afvises«.

III — Parternes søgsmålsgrunde, indsigelser og øvrige anbringender under skriftvekslingen

1. Vedrørende antagelsen til realitetsbehandling

Parlamentet gør gældende, at sagen må afvises, fordi der hverken foreligger en interesse eller et klagepunkt.

De anfægtede retsakter var ophørt med at gælde før den 31. juli 1975, da sagen blev anlagt; Taylor opløste faktisk arbejdsgruppen den 29. april 1975, efter at den havde fremlagt sine forslag til reorganisering.

I øvrigt kan disse retsakter, der må karakteriseres som generelle foranstaltninger til organisering af tjenesten, ikke gøres til genstand for sagsanlæg.

Sagsøgerinden svarer, at der ikke den 29. april 1975 er forekommet noget, som tillader at slutte, at de anfægtede foranstaltninger er bortfaldet. Derimod »udtalte [Taylor den 24. april i overværelse af Pöhle, Reid og sagsøgerinden] meget vagt til Reid, at han takkede denne for hans arbejde med reorganiseringen, samt at han var tilfreds hermed«. Denne udtalelse gør det ikke muligt at slutte, at de nævnte foranstaltninger er bortfaldet. Men selv om der havde foreligget en formel ophævelse, måtte sagen antages til realitetsbehandling, idet tjenestemanden er berettiget til at modsætte sig selv en midlertidig krænkelse af sine rettigheder, og idet det er tilstrækkeligt, at klagepunktet forelå i det øjeblik, da den administrative klage blev indgivet.

De omtvistede foranstaltninger kan være genstand for et sagsanlæg, da de krænker sagsøgerindens vedtægtsmæssige rettigheder ved at berøve hende sin stilling i hierarkiet og de opgaver, som svarer til hendes lønklasse og anciennitet.

Parlamentet fastholder sine tidligere udtalelser og tilføjer, at Taylor under samtalen den 29. april 1975 udover at takke Reid og erklære, at arbejdsgruppen var opløst, ansatte Pöhle som ny direktør for biblioteket. Parlamentet tilbyder at føre bevis for de faktiske omstændigheder ved at føre Pöhle som vidne.

Sagsøgerinden tager fejl, når hun hævder, at Taylor har truffet en dobbelt »beslutning« ved at »udnævne« Reid både til »reorganisator for biblioteket« og til »leder af arbejdsgruppen vedrørende reorganisering«. Den eneste retsakt, der er udstedt i

denne forbindelse, var en følge af Taylor's skrivelse af 7. november 1974 og bestod i at oprette gruppen og overlade ledelsen heraf til Reid, hvilket ikke er nogen »udnævnelse« i vedtægtens forstand. Både formen og indholdet af denne retsakt viser, at det drejede sig om en foranstaltning vedrørende den interne organisation, som i øvrigt var af midlertidig karakter, og ikke om en »beslutning« i den i vedtægtens artikel 90, stk. 2 forudsatte betydning, dvs. en retsakt truffet af ansættelsesmyndigheden.

2. Vedrørende realiteten

Sagsøgerinden udtaler i stævningen navnlig følgende:

Udnævnelsen af Reid som reorganisator af biblioteket har i sig selv indebåret en beføjelse for denne til at give instrukser til hele bibliotekets personale, herunder sagsøgerinden. Denne underordnelse følger i øvrigt klart af Taylors brev af 9. oktober 1974. Det er imidlertid uforeneligt både med de almindelige grundsætninger for tjenestemændenes rettigheder og med vedtægtens ånd (sml. oversigterne over sammenhængen mellem stillingsbetegnelser og stillingsgrupperinger i vedtægtens bilag I) at underlægge en tjenestemand ordrer fra en kollega i en lavere lønklasse. Beslutningen herom har krænket sagsøgerindens vedtægtsmæssige stilling og faglige ære.

Den anfægtede udnævnelse kan ikke retfærdiggøres ved det forhold, at sagsøgerinden har modsat sig indførelsen af det ny klassificeringssystem. I sit brev af 6. november 1974 erklærede hun, at hun ville rette sig efter den af Parlamentets ledelse trufne beslutning. Det kan ikke bebrejdes en tjenestemand, at han opfylder sin faglige pligt til at udtrykke uenighed vedrørende de foranstaltninger, som han anser for stridende mod tjenestens interesse.

Sagsøgerinden har så meget mere grund til at anfægte Reid's udnævnelse, som hun besidder erfaring erhvervet inden for biblioteksverdenen; igennem de senere år har hun praktisk talt været alene om ansvaret for bibliotekets afdelinger. Derimod er Reid ikke uddannet som bibliotekar, besidder ikke nogen særlig erfaring og kender kun sit modersmål, engelsk. I november 1974 var han kun midlertidigt ansat; hans udnævnelse til tjenestemand på prøve skete først i april 1975.

I henhold til vedtægtens artikel 24 skal Fællesskaberne yde deres tjenestemænd bistand mod trusler og ulovlige retsakter hidrørende fra deres hierarkisk overordnede. I det foreliggende tilfælde indeholdt brevet af 9. oktober 1974 en trussel, idet Taylor udtalte, at sagsøgerinden skulle underlægges Reid, hvis hun afslog tilbudet om for fremtiden at hellige sig det arbejde, som var foreslået hende. Parlamentet begik således en fejl ved ikke at tage sagsøgerindens klage, der indeholdt krav om tilbagekaldelse af de anfægtede retsakter fra Taylor, til følge. Det er med urette, når formanden for Parlamentet i sit brev af 5. maj 1975 har gjort gældende, at Taylor's beslutning om at udnævne Reid og ikke sagsøgerinden til formand for arbejdsgruppen »bygger på et frit skøn«.

I sit svarskrift gør *Parlamentet* navnlig følgende gældende:

Sagsøgerindens vedtægtsmæssige rettigheder er ikke blevet berørt. I henhold til den kombinerede anvendelse af bestemmelserne i vedtægtens artikler 5 og 7 kan sagsøgerinden ikke bestride, at det arbejde, som blev pålagt hende, stemte overens med hendes lønklasse. Dette var faktisk tilfældet, da hendes arbejde fortsat ville svare til en ekspeditionssekretærs. Arbejdsgruppen, der udelukkende var sammenkaldt for at fremlægge forslag, udøvede kun sin virksomhed i 7 måneder. I denne tid fortsatte biblioteket med at arbejde som førhen; sagsøgerinden er således ikke blevet udelukket fra ledelsen af biblioteket.

Sagsøgerinden var ikke undergivet Reid, men disse to tjenestemænd forvaltede biblioteket ved siden af hinanden, som førhen sagsøgerinden gjorde det sammen

med Lemmer. I øvrigt udgør lønklasserne A 4 og A 5 en stillingsgruppering, således at tjenestemændene i den ene af disse to lønklasser ikke i normal forstand er underlagt dem fra den anden. I det foreliggende tilfælde gav ancienniteten, som spillede ind til fordel for sagsøgerinden, denne en større autoritet. Det følger af skrivelserne fra Taylor, at denne ønskede at undgå, at sagsøgerinden skulle komme i et underordnelsesforhold, som stred mod hendes stilling. Sagsøgerindens egentlige hensigt var at skabe et nyt arbejdsområde, på hvilket hun betragtede sig som den mest kvalificerede person; imidlertid kunne hun ikke gøre noget vedtægtsmæssigt krav gældende på en bestemt stilling; i øvrigt har de anfægtede foranstaltninger ikke medført oprettelse af nogen ny stilling.

I en hierarkisk organisation skal der træffes en endelig beslutning, som skal gennemføres loyalt. Parlamentets administration har blot udøvet sin organisationsbeføjelse, som forpligter den til at styre tjenestegrenenes funktion i overensstemmelse med de administrative krav. Taylor ville kun anmode de tjenestemænd, som var parat hertil, om at samarbejde med henblik på decimalsystemet.

De af Taylor foreslåede reformer var blevet godkendt af Parlamentets bureau. Som følge af beslutningen herom var det nødvendigt at udarbejde egnede direktiver; den bedste løsning i så henseende var oprettelsen af en arbejdsgruppe. Valget af denne gruppes leder og medlemmer hørte under generaldirektørens beføjelser; det er tvivlsomt, om Domstolen kan efterprøve dette valg. I øvrigt peger alt på, at Taylors beslutning var berettiget, navnlig i betragtning af at sagsøgerindens faglige erfaring kun vedrørte det analytiske system.

Endvidere er det ukorrekt at hævde, at sagsøgerinden i de senere år har varetaget ansvaret for bibliotekets tjenester alene. Efter at Lemmer var forflyttet til en anden stilling, og inden der blev udnævnt en anden direktør for biblioteket, var kontorchef Balbiani specielt ansvarlig for biblioteket. Da Balbiani blev forflyttet i marts 1974, overtog Taylor ansvaret for biblioteket.

I sin replik svarer *sagsøgerinden* i det væsentlige følgende:

Sagsøgerinden kan med rette påberåbe sig en krænkelse af vedtægtens artikler 5 og 7, fordi hun efter Taylors skrivelse af 9 oktober 1974 ikke længere kunne udføre arbejde som ekspeditionssekretær. Faktisk fandtes det arbejde, som var blevet foreslået hende i nævnte skrivelse (indførelsen af et edb-system), slet ikke; i øvrigt kunne Taylor ikke være uvidende om, at det ikke var muligt for ham at oprette en ny stilling. På den anden side følger det klart af skrivelsen, at sagsøgerinden, for det tilfælde, at hun ikke accepterede nævnte forslag og foretrak fortsat at arbejde i biblioteket, skulle følge Reid's instrukser. Da hun faktisk ikke accepterede forslaget, måtte hun således — ifølge Taylors eget udsagn — underordne sig Reid.

Det er forkert at sige, at sagsøgerinden kunne have fortsat med at arbejde under de samme betingelser som førhen, idet hun »de facto var blevet berøvet og fjernet fra« sit arbejde med forvaltning og teknisk ledelse af biblioteket.

Argumentet, hvorefter stillingsgrupperingen A 5/A 4 udgør en enhed, således at der ikke kan foreligge underordnelse i de gensidige forbindelser mellem tjenestemænd i henholdsvis lønklasse A 5 og lønklasse A 4, er forkert; det forekommer tværtimod ofte, at en A 5-tjenestemand er underordnet sin kollega i A 4.

Det kan ikke hævdes, at de foranstaltninger, som Taylor traf med henblik på reorganisering af biblioteket, kun havde midlertidig karakter, da de problemer, som opstår ved en sådan reorganisering, er problemer med virkning for en generation. I øvrigt blev den mission, som var overdraget Reid, aldrig tilbagekaldt hverken mundtligt eller skriftligt.

Fra starten har Taylor været besluttet på at indføre decimalsystemet. Imidlertid

var en komplet omstrukturering af biblioteket umiddelbart umulig, hvorfor Taylor endelig besluttede sig til at benytte et system bestående i en kombination — i en katalog — mellem den analytiske og den decimale klassificering. Et sådant blandet system er praktisk uigennemførligt, hvilket sagsøgerinden søger at påvise i detaljer

Sagsøgerinden var den eneste tjenestemand, som var kvalificeret til at iværksætte decimalsystemet. De akademiske studier, som kræves for at blive bibliotekar, omfatter også dette system.

Siden februar 1971, da Lemmer blev forflyttet til et andet sted, har sagsøgerinden varetaget styringen, forvaltningen og den tekniske ledelse af hele biblioteket alene. Balbiani har kun haft en overordnet kontrolfunktion fra 1970 og indtil den 1. marts 1974, på hvilken dato Taylor overtog ansvaret for biblioteket.

I sin duplik fastholder *Parlamentet* sine tidligere erklæringer og supplerer dem således:

Sagsøgerinden forsøger at dreje diskussionen over på emner, som ligger uden for Domstolens kompetence, nemlig spørgsmålene om at foretrække det ene eller det andet klassifikationssystem for et bibliotek og om Reid's og sagsøgerindens respektive faglige kompetence. Parlamentet tager alligevel stilling til disse punkter og redegør navnlig — på detaljeret måde — for grundene til, at Reid var højt kvalificeret inden for biblioteksverdenen.

Den omstændighed, at sagsøgerinden ikke er blevet udsat for nogen forringelse af sin stilling som tjenestemand i A 4, følger af den stillingsbeskrivelse, som sagsøgerinden selv den 23. marts 1975 har udarbejdet til Pöhle. Desuden blev hendes arbejde endog udvidet og opvurderet i sommeren 1975, idet hun fik overdraget ansvaret for hele bibliotekets budget, herunder det område, som var tillagt Reid, og denne mission gav hende ret til at nedlægge veto mod udgiftsforslag.

Det ville have været »latterligt« at overdrage arbejdet med reorganiseringen af en afdeling til en tjenestemand, som gentagne gange har erklæret, at hun anser denne reorganisering for meningsløs.

Sagsøgerindens erklæringer angående de funktioner, hun har udført tidligere i Parlamentets bibliotek, er selvmodsigende.

IV — Spørgsmål rettet til parterne

Efter afslutning af skriftvekslingen anmodede Domstolen (anden afdeling) parterne om skriftligt at besvare følgende spørgsmål:

— hvilke opgaver har sagsøgerinden rent faktisk varetaget før og efter Taylor's skrivelse af 9 oktober 1974?
— adskilte de opgaver, som hun varetog efter tidspunktet for nævnte skrivelse sig kvantitativt eller kvalitativt fra hendes tidligere opgaver?
— i bekræftende fald, svarede hendes virkeområde efter den 9. oktober 1974 som helhed til en A 4-tjenestemands stilling og lønklasse?
— har hun rent faktisk måttet efterkomme instrukser fra Reid og i bekræftende fald på hvilket område?

Afdelingen har desuden anmodet Parlamentet om til sagsmappen at føje »beskrivelserne af hver stillingsbetegnelses arbejds- og kompetenceområde« i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 5, stk. 4, andet afsnit og organisationsoversigten for bibliotekets afdelinger, i det omfang sådanne beskrivelser eller en sådan organisationsoversigt er udarbejdet, og i det omfang disse dokumenter kan være en hjælp for besvarelsen af ovennævnte spørgsmål til Parlamentet.

Parterne har imødekommet disse anmodninger.

V — Mundtlige retsforhandlinger

e Parterne har afgivet deres mundtlige indlæg i retsmødet den 18. marts 1976.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 8. april 1976.

Præmisser

1 Søgsmålet sigter i første række på annullation af to retsakter fra Europa-Parlamentets administration, nemlig »udnævnelsen« af Reid dels til leder af en arbejdsgruppe, der har haft til opgave at behandle spørgsmål vedrørende reorganiseringen af sagsøgtes bibliotek, og dels til reorganisator af dette bibliotek;

2 desuden nedlægger sagsøgerinden påstand om, at det statueres, at Parlamentet har begået en fejl ved ikke at imødekomme en klage, som hun havde indgivet mod ovennævnte retsakter i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90.

I — Vedrørende antagelsen til realitetsbehandling

3 Sagsøgte institution gør gældende, at søgsmålet må afvises på grund af manglende retlig interesse, og fordi der ikke foreligger noget klagepunkt, da de anfægtede retsakter er ophørt med at have virkninger på et tidspunkt, som ligger før sagsanlægget, og i øvrigt udgør en foranstaltning vedrørende den interne organisation, som ikke kan efterprøves.

4 Med hensyn til udnævnelsen af Reid som leder af den pågældende arbejdsgruppe bestrider sagsøgerinden ikke for alvor, at denne gruppe blev opløst den 24. eller 29. april 1975, og hun indrømmer, at Taylor, som dengang ledede biblioteket, — i nærværelse af flere personer, herunder sagsøgerinden — takkede Reid for hans arbejde og erklærede, »at det kunne han holde sig til«;

5 selv om man antog, at den anfægtede udpegning indeholdt et klagepunkt over for sagsøgerinden i henhold til vedtægtens artikler 90 og 91, ville dette klagepunkt — ligesom den retsakt, der lå til grund herfor — i alle tilfælde være ophørt med at eksistere før den 31. juli 1971, da den foreliggende sag blev anlagt, således at påstanden om annullation af den nævnte udpegning allerede af den grund ikke kan antages til realitetsbehandling.

6 For så vidt angår udpegningen af Reid som reorganisator af biblioteket, fremgår det af sagens akter, at den pågældende i dag fortsat udøver denne funktion;

7 da denne retsakt imidlertid hører under sagsøgte institutions interne organisations beføjelse, kan den kun efterprøves gennem et sagsanlæg, hvis den, således som sagsøgerinden hævder, har krænket de rettigheder, som hun har ifølge tjenestemandsvedtægtens artikler 5 og 7, derved, at hun forpligtes til for fremtiden at udøve funktioner, som ikke svarer til hendes stilling og lønklasse, et spørgsmål, der ligeledes hører under realiteten.

II — Vedrørende realiteten

8 1. Sagsøgerinden hævder, at hendes egne funktioner efter udpegningen af Reid som reorganisator for biblioteket ikke længere svarer til stillingen som tjenestemand i lønklasse A 4, da den anfægtede retsakt bevirkede, at hun blev underlagt Reid, som på dette tidspunkt blot var midlertidigt ansat i lønklasse A 5, og at hun blev frataget en væsentlig del af sine tidligere opgaver.

9 A — For så vidt angår den anfægtede underordnelse, støtter sagsøgerinden sig på brevet af 9. oktober 1974, i hvilket Taylor meddelte hende, at hun, hvis hun bevarede sine funktioner, som bestod i at forestå udarbejdelsen af den analytiske katalog, hvad hun faktisk gjorde, måtte rette sig efter Reid's instrukser.

10 På Domstolens spørgsmål, om hun faktisk har måttet rette sig efter instrukser fra Reid, har sagsøgerinden dels svaret, at Reid ikke »formelt har pålagt hende at gøre noget«, og at hun ikke kan bebrejde ham at have »benyttet sin hierarkiske beføjelse« eller »presset [hende] til noget«, og dels, at der har forekommet »indirekte underordnelse«, idet Taylor og senere den ny direktør for biblioteket regelmæssigt har fremført forslag, som har hidrørt fra Reid, og således omdannet disse til ordrer til sagsøgerinden;

11 hun tilføjer, at Reid ved en skrivelse af 15. december 1975, hvori han indrømmede, at sagsøgerinden er ansvarlig for bibliotekets budget, rundsendte et dokument indeholdende følgende: »Mme Hébrant, in consultation with Mr Reid, should prepare the overall budget proposals by February of the following year« (fru Hébrant skal i samråd med Reid forberede det samlede budgetforslag inden februar næste år).

12 Det forhold, at en hierarkisk overordnet giver en tjenestemand instrukser svarende til forslag, som hidrører fra en anden tjenestemand, betyder på ingen måde, at den første tjenestemand er blevet underlagt den anden;

13 når en tjenestemand inden for et bestemt område skal handle »i samråd« med en kollega, indebærer dette dernæst blot, at de pågældende udøver deres respektive opgaver på lige fod, men ikke, at den første tjenestemand er undergivet den andens ordre;

14 endelig fremgår det af sagsøgerindens egne udtalelser og af andre af sagens akter, at det er lykkedes hende at bevare sine selvstændige funktioner i forhold til Reid;

15 under disse omstændigheder er det uden betydning, at Taylor i sit brev af 9. oktober 1974 har udtalt, at hun eventuelt skal rette sig efter Reid's instrukser.

16 B — Hvad angår spørgsmålet, i hvilket omfang udpegningen af Reid som reorganisator af biblioteket eventuelt har frataget sagsøgerinden hendes tidligere funktioner, må det først konstateres, at det ikke er tilstrækkeligt til at fastslå, at en foranstaltning til reorganisering af tjenesten gør indgreb i en tjenestemands vedtægtsmæssige rettigheder, at den bevirker en hvilken som helst forandring eller endog forringelse af tjenestemandens opgaver, idet det må kræves, at de tiloversblevne opgaver som helhed ligger klart under det niveau, som svarer til hans lønklasse og stilling, når hensyn tages til deres natur, betydning og omfang;

17 i modsat fald, ville man i for vidt omfang begrænse fællesskabsinstitutionernes frihed til at organisere deres interne arbejde i tjenestens interesse;

18 det er derfor tilstrækkeligt at undersøge, om sagsøgerinden, ud fra de svar, som parterne har givet på de af Domstolen stillede spørgsmål, og de dokumenter, der er fremlagt til støtte herfor, har ført bevis for, at hendes nuværende opgaver ikke svarer til dem, som udøves af en ekspeditionssekretær i øverste lønklasse i stillingsgruppe A 4/A 5.

19 Det følger af den »stillingsbeskrivelse« for bibliotekets tjenestemænd, som den sagsøgte institution har udarbejdet i december 1975, og som under hensyn til sin officielle karakter udgør det væsentlige grundlag for nærværende undersøgelse, at biblioteket i øjeblikket omfatter to sektorer under henholdsvis sagsøgerindens og Reid's ansvar, hver især omfattende en fuldmægtig og en kontorfuldmægtig i stillingsgrupperne A 6/A 7 og B 1;

20 i dette dokument er sagsøgerindens opgaver beskrevet ved følgende nøgleord: »Kontrol med centralkatalogen«, »katalogkontrol og gennemgang af franske og italienske værker«, »nye bestillinger«, »kontrol med bibliotekets budget«, »løsning af administrative spørgsmål« og »information til brugerne«;

21 den situation, som følger af nævnte beskrivelse, svarer til forslaget i den skrivelse af 25. november 1974, som Taylor stilede til sagsøgerinden, og i hvilken det navnlig hedder: »De hører direkte under mig vedrørende en af bibliotekets sektorer, nemlig den samlede kontrol af den analytiske katalog, medens Reid er ansvarlig over for mig for en anden sektor, nemlig ... Denne situation er der ikke ændret noget ved«;

22 af denne beskrivelse fremgår det endda, at sagsøgerinden er tildelt større ansvarsområder end de — allerede betydelige — som hun opregnede i en skrivelse af 23. maj 1975 til den nye direktør for biblioteket i forbindelse med en opregning, som hun på direktørens anmodning gav af det arbejde, som hun udfører i biblioteket;

23 dette gælder i alle tilfælde for sagsøgerindens kompetence på budgetområdet, som blev vedtaget på et møde den 14. juli 1975 under ledelse af den nye direktør, hvorunder blandt andre sagsøgerinden og Reid var til stede;

24 i henhold til en intern skrivelse udarbejdet om dette møde af den nye direktør blev det da — efter diskussion — besluttet, at sagsøgerinden »für das Budget der Bibliothek verantwortlich zeichnen soll. Dies bedeute: eine permanente Kontrolle der Kredite und gegebenenfalls ein Vetorecht bei Anschaffungen, die die Möglichkeiten des Budgets übersteigen würden« (»skal være ansvarlig for bibliotekets budget, hvilket indebærer en løbende kontrol med bevillingerne og i påkommende tilfælde en vetoret vedrørende anskaffelser, der ville overstige budgetmulighederne«);

25 en række skrivelser, der er udvekslet mellem sagsøgerinden og Taylor, bekræfter endvidere, at sagsøgerinden har ansvaret for anskaffelse af bøger og ledelse af bibliotekets personale, og viser, at Taylor gentagne gange har opfordret sagsøgerinden til at tage stilling til spørgsmål vedrørende organisationen af biblioteket.

26 Det følger af samtlige disse omstændigheder, som er efterfølgende i forhold til udpegningen af Reid som reorganisator af biblioteket, at intet gør det

muligt at fastslå, at nævnte retsakt har bevirket en forringelse af sagsøgerindens opgaver til et lavere niveau end svarende til en ekspeditionssekretær i lønklasse A 4;

27 under disse omstændigheder kan sagsøgerindens påstand om annullation af udpegningen af Reid som reorganisator af Europa-Parlamentets bibliotek ikke tages til følge.

28 2. I henhold til sagsøgerinden har formanden for Parlamentet med urette afslået sagsøgerindens klage over de omtvistede retsakter;

29 det følger imidlertid af det foregående, at påstanden om annullation af disse retsakter ikke kan tages til følge;

30 heraf følger igen, at det anfægtede afslag ikke kan betragtes som ulovligt, hvorfor Domstolen — allerede af denne grund — ikke kan tage kravet om konstateringen af en fejl begået af formanden for Parlamentet til følge.

Vedrørende sagsomkostningerne

31 Sagsøgerinden har ikke fået medhold i sine påstande;

32 i henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2 skal den part, der taber sagen, bære omkostningerne;

33 det følger imidlertid af procesreglementets artikel 70, at institutionerne selv bærer de af dem afholdte udgifter i sager mod ansatte ved Fællesskaberne.

På grundlag af disse præmisser,

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (anden afdeling)

1. Sagsøgte frifindes.

2. Hver part bærer sine egne omkostninger.

Kutscher Pescatore Sørensen

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 20. maj 1976.

A. Van Houtte
Justitssekretær

H. Kutscher
Formand for anden afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT H. MAYRAS FREMSAT DEN 8. APRIL 1976 [1]

Høje Ret.

De ændringer, der skete under forberedelsen og som følge af tiltrædelsen af de nye medlemsstater den 1. januar 1973, var særlig talrige i Europa-Parlamentets generaldirektorat for dokumentation og information. I dette perspektiv blev nævnte direktorat opdelt i et generaldirektorat »information og public relations« og et direktorat med titlen »generaldirektorat for forskning og dokumentation«. Taylor, der er britisk statsborger, blev i 1972 udnævnt som leder af sidstnævnte direktorat, og fra den 1. marts 1974 overtog han direkte ansvaret for det bibliotek, som hører herunder. I løbet af året 1973 blev bibiloteket opdelt i to afdelinger: afdelingen »katalog og administration« ledet af fru Hebrant, født Macevicius, tjenestemand med italiensk statsborgerskab, ansat efter udvælgelsesprøve i 1967 og indplaceret i lønklasse A 4 den 1. januar 1973, og afdelingen »henvisninger og officielle dokumenter«, senere omdøbt til »information og forskning«. Det ser ud til, at ledelsen af denne afdeling ikke havde været besat en vis tid, og at den faktisk i løbet af 1973 blev overdraget en brite, hr. Reid, som først blev officielt antaget som midlertidigt ansat i lønklasse A 5 fra den 25. februar 1974. Fru Hebrant synes at være én af de få tjenestemænd »med styrings-eller rådgivende funktioner«, som er forblevet i sin stilling under disse omskiftelser.

Efter forslag fra den nye direktør Taylor besluttede Europa-Parlamentets bureau den 23. september 1974 under direktørens ledelse at iværksætte en dybtgående reform af biblioteket, hvis vigtigste aspekt – for den sag, som vi beskæftiger os med – består i ved siden af det analytiske system, der hidtil var det eneste katalogiseringssystem, at indføre en decimalklassificering for nyanskaffelserne samt for de værker, som har særling interesse.

Fru Hebrant har fra starten vedvarende fastholdt sin modstand mod indførelsen af dette system, fordi hun – uafhængigt af den dårlige mening hun havde om det – fandt, at hun, som indtil da var den eneste ansvarlige for katalogkontrollen,

1 – Oversat fra fransk.